

Besvarelse af 10 dages forespørgsel fra Solveig Munk (EL) vedr. skolevægning

21. februar 2025
Side 1 af 9

Børn og Unge (MBU) og Sociale Forhold og Beskæftigelse (MSB) har d. 7. februar 2025 modtaget 10-dages forespørgsel fra Solveig Munk (EL) vedr. skolevægning. Svar på spørgsmål fremgår af nedenstående.

Spørgsmål:

1. **Hvor mange børn er efter aftale med forældrene "på nedsat tid" i skolen (normal /specialskole)?**
 - a. **Hvor mange timer om ugen deltager hvert af børnene "på nedsat tid" i skolegangen (normal / special)?**
 - b. **Hvordan udvikler disse børn sig (normal / special)?**

Svar MBU:

Folkeskoleloven indeholder ikke en generel mulighed for at nedsætte undervisningstiden for elever med særlige behov i den almene undervisning eller i specialklasser og specialskoler. Nedsættelse af undervisningstiden for enkelte elever kræver lovgrundlag. En elev kan således ikke sættes på et 'reduceret skema' uden, at lovgrundlaget herfor er til stede.

Elever, der modtager specialundervisning, kan med forældrenes tilslutning få nedsat undervisningstiden, hvis elevens helbred - ifølge lægeerklæring - ikke tillader gennemførelse af fuld undervisning. Dette gælder for elever, der får specialundervisning i specialskoler og specialklasser eller får støtte i almenundervisningen i mindst 9 ugentlige undervisningstimer.

Elever med kronisk sygdom eller sygdom der strækker sig over en længere periode, hvor eleven ikke er i stand til at deltage i hele skoledagen, kan også få nedsat undervisningstiden. Skoleleder skal ved sygdom, herunder kortvarig sygdom, iværksætte sygeundervisning i det omfang, det er nødvendigt. I reglerne om sygeundervisning ligger et væsentligt skøn i forhold til om, og i givet fald, hvor meget sygeundervisning, der skal iværksættes. I praksis vil der derfor være enkelte elever, der på grund af sygdom har en kortere skoledag.

En elev kan i ganske særlige tilfælde modtage al undervisning som enkeltmandsundervisning. Undervisningstiden kan i den pågældende periode nedsættes forholds-mæssigt i forhold til den fastsatte mindste samlede varighed, som fremgår af folkeskoleloven. For at iværksætte enkeltmandsundervisning, der skal være så kortvarig som muligt, skal eleven indstilles til PPR, som efterfølgende skal udarbejde en pædagogisk psykologisk vurdering (PPV) af eleven. PPV'en danner efterfølgende grundlag for afsøgning af et egnet skoletilbud til eleven.

Børn og Unge
Pædagogik, Organisation og
Sundhed
Aarhus Kommune

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

**Sociale Forhold og
Beskæftigelse**
Fagligt Sekretariat
Aarhus Kommune

Værkmestergade 15 B
8000 Aarhus C

Sag: EMN-2025-001737
Dokumentnummer:
13694114

Sagsbehandlere:
Frida Johanne Pilgaard Faaborg
Esben Wendelboe Svendsen
Louise Dam Overballe
Anders Møller Lauritzen
Cynthia Marie Nielsen

Det hører under den enkelte skoleleders selvstændige kompetence at træffe afgørelse om nedsættelse af undervisningstiden for enkeltelever på skolen. Børn og Unge foretager derfor ikke en central registrering af antallet af elever, som kan have nedsat undervisningstid af forskellige årsager. Børn og Unge kan derfor heller ikke udtale sig generelt om, hvordan denne elevgruppe udvikler sig.

21. februar 2025
Side 2 af 9

2. Hvor mange børn er i Aarhus registreret med skolevægring – fordelt på klassetrin (normal-/specialskole)

Svar MBU:

Børn og Unge registrerer elevernes fravær på de tre lovpligtige kategorier i *Bekendtgørelse om elevers fravær fra undervisningen*¹:

- Fravær på grund af sygdom, funktionsnedsættelse eller lignende
- Fravær med tilladelse til ekstraordinær frihed
- Ulovligt fravær

Børn og Unge har således ikke registreringer på "skolevægring". Det er derfor ikke muligt at svare på spørgsmål 2 og 3. Begrebet "skolevægring" benyttes også forskelligt i faglitteraturen.

Kommunernes Landsforening har for nyligt lavet en analyse, hvor fravær på henholdsvis 25% og 50% betegnes som bekymrende fravær. Hvis vi benytter samme grænseværdier ift. eleverne på de aarhusianske folkeskoler, får vi følgende billede:

Antal fraværsdage / klassetrin	0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	I alt
50-100 fraværsdage	31	31	37	32	46	56	53	111	168	97	49	711
100 fraværsdage eller flere	13	6	11	6	5	13	16	36	36	34	17	193

Baseret på fraværstal for indskrevne elever i skoleåret 2023/24. Tallene er beregnet på antal dage frem for procent for at undgå fejlkilder, når en elev er indskrevet i meget kort tid. 50 dages fravær på et skoleår tilsvarende 25% fravær og 100 dages fravær tilsvarende 50% fravær.

KL supplerer deres analyse med et Danmarkskort, der viser fordelingen mellem kommunerne:

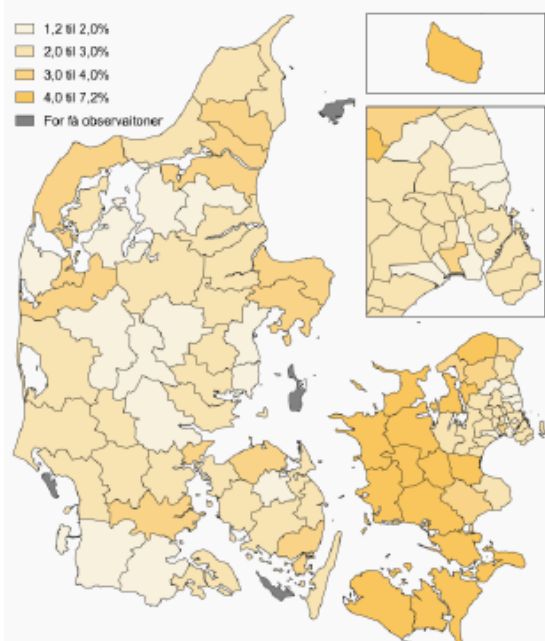
¹ <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210637>

21. februar 2025
Side 3 af 9

Figur 39

Andel elever med mindst 25 pct. fravær i 2024

Kilde: "Elever med bekymrende skolefravær 2011-2024", Kommunernes Landsforening, 22. januar 2025

Der kan også læses mere i forbindelse med Børn og Unge-udvalgets årlige status på udvikling i [elevfravær](#).

3. Hvor lang tid varer skolevægringen (normal / special)?

Svar MBU:

Se svar på spørgsmål 2.

4. Har kommunen analyseret forklaringerne på børnenes skolevægring – forhold i klassen, forhold i skolen i øvrigt, handicap – på individniveau (normal / special)?

Svar MBU:

Der er ikke lavet en separat analyse af forklaringerne på skolevægring. I forbindelse med analysen af Bredere Børnefællesskaber i 2021 forsøgte man dog at give konkrete svar på årsagsforklaringer til den stigende mistrivsel (som bl.a. kan føre til skolevægring). Her blev konklusionen, at årsagerne til børns mistrivsel er utrolig komplekse og ofte er forbundet med flere forskellige problemstillinger.

21. februar 2025
Side 4 af 9

På den ene side ser vi forklaringer, der anlægger et individfokuseret perspektiv, hvor årsagerne til de seneste års udvikling skal findes i målgruppen af børn og unge, hvor der i høj grad kigges til den samtidige udvikling i samfundet og et højere grad af fokus på f.eks. børns diagnoser. Der er i stigende grad fokus på børn og unge, der har adfærdsmæssige udfordringer, mere fokus på børn som mistrives og beskrivelse af, at flere børn og unge har sværrere ved at være en del af fællesskabet. Børn beskrives ofte som mere sammensatte og komplekse problemstillinger end tidligere.

På den anden side ser vi et systemfokuseret perspektiv, som peger på, at det f.eks. er måden, hvorpå vi bedriver skole, som er problematisk, hvor forklaringerne peger på utilpassede og utilstrækkelige rammer for børn og unge. Flere børn og unge har svært ved at være i fællesskaberne, f.eks. på grund af højere tempo, flere stimuli og flere krav til at fungere på bestemte måder i samfundet, som kan være nogle af de forhold, der udfordrer børn og unge. Det peger i høj grad på, at børnenes omgivelser har ændret sig, og dermed også kravene til at være til stede i dem.

I den nationale trivselsmåling fra 2024, som måler børn og unges trivsel, fremgår det at trivslen blandt børn og unge i Aarhus Kommune er faldet på alle fire trivselsindikatorer for hhv. social trivsel, faglig trivsel, ro og orden samt støtte og inspiration. Der har været et fald i trivslen på samtlige 40 spørgsmål over de seneste 5 år, men fire ud af 10 af de spørgsmål, hvor faldet i trivsel har været størst, er relateret til oplevelsen af støtte og inspiration. Her giver eleverne bl.a. udtryk for, at undervisningen ikke giver dem lyst til at lære, undervisningen er kedelig, og at lærerne ikke formår at hjælpe eller inspirere dem på måder, som virker godt. Disse tendenser går igen i besvarelserne fra 6-byerne og resten af landet.

Hvis vi ser på udviklingen i elevfravær fra før corona til i dag, ses en stigning på 1,5% point. Det tilsvarende en stigning på 3 fraværsdage per skoleelev om året, hvilket kan være én af årsagerne bag stigningen i tabt arbejdsfortjeneste, men der kan også være andre.

Svar MSB:

Analysen af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste pegede på, at der ses en stor stigning i gruppen af børn med en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste, fordi barnet har kortere dage i skole eller dagtilbud. Behovet for at reducere skemaet eller forkorte dagen indikerer stigende mistrivsel blandt børn og unge.

76% af stigningen til udgifter til tabt arbejdsfortjeneste på 35 mio. kr. fra 2020 til 2023 kan tilskrives øgede udgifter til børn med en psykiatrisk diagnose eller udviklingsforstyrrelse, herunder autisme, ADHD, angst og

spiseforstyrrelser (Kilde: [Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste 2024](#))

21. februar 2025
Side 5 af 9

5. Hvilke indsatser yder kommunen for at hjælpe børnene/familierne? Tabt Arbejdsfortjeneste, andre indsatser (normal / special)?

Svar MBU:

Magistratsafdelingen for Børn og Unge har flere indsatser, som konkret arbejder med fravær eller som arbejder med trivslen blandt sårbare børn og unge:

Back2School

Back2School er et tilbud om hjælp til alle børn og unge fra 0. til 10. klasse, som har for meget fravær i skolen. Det er et psykologisk interventionsforløb i et samarbejde mellem barnet, forældrene, skolen og en psykolog fra Aarhus Kommune. Forældre skal selv kontakte PPR for eventuelt forløb for deres barn.

CoolKids

PPR tilbyder gruppeforløb til børn og unge med angst eller ængstelighed. Cool Kids forløb er for børn i alderen 7-12 år. Chilled er for unge mellem 13-17 år. Cool Kids/Chilled er for børn og unge, der oplever angst eller ængstelighed, der hæmmer deres daglige funktion og påvirker barnets trivsel og hverdag. Forældre kan selv tage kontakt for eventuelt forløb.

Basisteam

Tilbyder tværfaglig systematisk undersøgelse og vejledning til familie og fagpersoner om børn med komplekse, længerevarende psykiske vanskeligheder. Basisteam arbejder med børn i daginstitutioner og skoler og er organiseret i 4 tværfaglige teams bestående af en kommunal Børn og Unge-læge, en PPR-psykolog og en pædagogisk konsulent.

Basisteam arbejder systematisk og med inddragelse af alle tre faglige perspektiver til at afdække barnets ressourcer og udfordringer. Kendskabet til barnet danner grundlag for vejledningen til familien og fagpersoner.

Tværgående Trivselsteam

Formålet med det tværgående trivselsteam er at styrke den indgribende indsats via et generelt styrket samarbejde mellem MBU og MSB om de børn, som har det sværest og herigennem understøtte en tidligere opsporing, forebyggelse og håndtering af sociale problemstillinger i forbindelse med fraværsproblematikker i den fælles målgruppe.

Derudover arbejdes der i regi af bredere børnefællesskaber kontinuerligt på at styrke trivslen blandt alle børn og unge i Aarhus Kommune. En af indsatserne under Bredere Børnefællesskaber er arbejdet med Relationel Velfærd,

der dækker over et tættere samarbejde mellem almenområdet og socialområdet. Målet er at fremme en tidlig og koordineret indsats for familier, børn og unge lokalt og tæt på børnenes hverdag.

21. februar 2025
Side 6 af 9

Svar MSB:

Børn, Familier og Fællesskaber har iværksat en række indsatser for at støtte børn og familier, der oplever skolevægring. Disse omfatter økonomisk kompensation, tidlig opsporing, rådgivning og specialiserede tiltag, der skal sikre, at børn får den nødvendige støtte til at genoptage deres skolegang. (Kilde: [Analyse af nuværende indsatser til børn og unge i mistrivsel 2024](#))

Tabt arbejdsfortjeneste

Børn, Familier og Fællesskaber yder kompensation for tabt arbejdsfortjeneste til forældre, der vurderes at være i målgruppen for økonomisk kompensation jf. *Barnets Lov* §87, når det skønnes nødvendigt, at de passer deres barn i hjemmet. Ifølge *Analysen af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste* blev der i 2023 anvendt 97 mio. kr. på ordningen, hvilket svarer til en stigning på 58% siden 2020. 67% af denne stigning kan tilskrives kortere skoledage og øget skolefravær. Prognoser for 2026 indikerer, at udgifterne til tabt arbejdsfortjeneste vil nå 133 mio. kr. i 2026. (Kilde: [Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste 2024](#)).

Tidlig opsporing og rådgivning

Børn, Familier og Fællesskaber arbejder systematisk på at identificere børn i mistrivsel gennem et tæt samarbejde mellem skoler, socialforvaltning og forældre.

Specialiserede indsatser

Tværfaglige trivselsteams understøtter børn med udfordringer i skolen og bidrager til at stabilisere deres skolegang. Derudover tilbydes målrettet vejledning samt konkrete værktøjer til både forældre og skoler.

Disse indsatser understøtter en helhedsorienteret tilgang, hvor både barnet og familien får den nødvendige støtte for at skabe stabilitet i skolegangen og reducere behovet for økonomisk kompensation.

6. Har kommunen skaffet sig overblik over, hvor mange forældre, som i relation til børnenes problemer glider væk helt eller delvis fra arbejdsmarkedet (normal / special)?

Svar MSB:

Børn, Familier og Fællesskaber har gennem flere analyser fået et indblik i forældres tilknytning til arbejdsmarkedet i relation til skolevægring og tabt

arbejdsfortjeneste. Selvom der ikke findes en fuldstændig kortlægning af alle data, peger analyserne på tydelige tendenser og sammenhænge, der kan informere det videre arbejde på området.

21. februar 2025
Side 7 af 9

Børn, Familier og Fællesskaber gennemførte i 2022 analysen *Tabt arbejdsfortjeneste – overblik over tendenser, forbrug og budget 2017-2021*. I 2024 udarbejdede MSB og MBU i fællesskab *Analysen af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste*. Begge analyser viser en tydelig sammenhæng mellem børns skolefravær, reduceret skema og forældres arbejdsmarkedstilknytning.

Antal forældre, der modtager tabt arbejdsfortjeneste pga. skolevægring.
Ifølge *Analysen af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste (2024)* er antallet af skolebørn, hvis forældre modtager tabt arbejdsfortjeneste, steget med 93 personer, svarende til en stigning på 23% fra 2020 til 2023. Derudover viser analysen, at der også har været en stigning i dagtilbud, hvor 26 flere børn har en forælder, der modtager tabt arbejdsfortjeneste, svarende til en stigning på 19% i samme periode.

Der ses en generel stigning på tværs af både almen- og specialklasser samt specialskoler, hvilket indikerer, at flere børn i alle typer skoletilbud ikke deltager fuldt ud i skolefællesskabet (Kilde: *Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste, 2024*).

Fordeling mellem normalskole og specialskole

Forældre til børn i specialskoler er særligt udsatte, da skolefraværet i denne gruppe var 21% i 2023, og mange af børnene har behov for tæt forældreopfølgning, hvilket øger forældrenes risiko for at miste tilknytningen til arbejdsmarkedet (Kilde: *Tabt arbejdsfortjeneste – overblik over tendenser, forbrug og budget 2017-2021 i Familiecentret BFF*). Samtidig oplever forældre til børn i almene skoler også en stigende udfordring, da skolefraværet i denne gruppe er steget fra 9% i 2020 til 12,4% i 2023, hvilket har medført et øget behov for økonomisk kompensation gennem tabt arbejdsfortjeneste (Kilde: *Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste, 2024*).

Reducerede skemaer og tabt arbejdsfortjeneste

Mere end halvdelen af de stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste i Aarhus Kommune kan tilskrives reducerede skoleskemaer og skolevægring. 67% af udgiftsstigningen på 35 mio. kr. fra 2020 til 2023 skyldes sager, hvor børn har fået reduceret tid i skole eller dagtilbud (Kilde: *Analyse af stigende udgifter til tabt arbejdsfortjeneste, 2024*). Samtidig viser data, at 58% af alle sager om tabt arbejdsfortjeneste skyldes enten reduceret skema, skolevægring eller behovet for, at barnet hentes tidligt (Kilde: *Tabt arbejdsfortjeneste – overblik over tendenser, forbrug og budget 2017-2021 i Familiecentret BFF*). Udviklingen har medført en markant stigning i antallet af børn, hvor reduceret skema er årsagen til tabt arbejdsfortjeneste, hvilket er steget med 90%

fra 2017 til 2021 i sager med en årlig udgift på over 125.000 kr. (Kilde: *Tabt arbejdsfortjeneste – overblik over tendenser, forbrug og budget 2017-2021 i Familiecentret BFF*).

21. februar 2025
Side 8 af 9

Der tegner sig en tendens til en sammenhæng mellem reduceret skema, skolevægning og forældres arbejdsmarkedstilknytning. Børn, Familier og Fællesskaber har et vist indblik i, hvordan disse faktorer kan påvirke forældres mulighed for at fastholde deres beskæftigelse. Særligt forældre til børn i specialskoler kan være mere udsatte, da der ofte op til specialskole visiteringen har været høj mistro og skolefravær, et fravær som kan forsætte i specialskoleperioden. Dermed kan forældrene have forøget risiko for at miste deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

7. Har kommunen skaffet sig overblik over, hvor mange timers "ekstraarbejde" børnenes problemer påfører familierne? (normal / special) Herunder også hvor meget af belastningen kommunen afhjælper (normal / special)?

Svar MSB:

Aarhus Kommune har ikke data på familiers "ekstraarbejde" som følge af børns problemer med skolevægning.

Aarhus Kommune hjælper familier med børn med skolevægning gennem blandt andet de indsatser, der er beskrevet tidligere i dette notat.

Derudover har Sociale Forhold og Beskæftigelse opsøgende arbejde og forebyggende indsatser rettet mod blandt andet børn med skolevægning og deres familier gennem distrikterne i Relationel Velfærd i samarbejde med skoler og dagtilbud i Børn og Unge.

8. I hvor mange af tilfældene ydes der Tæt På Familien støtte til familierne eller anden støtte, bl.a. med henblik på fastholdelse af arbejdsmarkedstilknytning (normal / special)?

Svar MSB:

Tættere på Familien var et særskilt projekt, der med omlægningen til Relationel Velfærd i Børn, Familier og Fællesskaber blev inkorporeret i distrikternes arbejde. I distrikterne arbejder medarbejderne blandt andet ud af fra de grundtanker og erfaringer der blev gjort i projektet Tættere på Familien. Der gives støtte til de familier, der har brug for hjælp, herunder familier, hvor der observeres skolevægning.

Med venlig hilsen

21. februar 2025
Side 9 af 9

Thomas Medom
rådmand

/

Tanja Nyborg
direktør

Anette Poulsen
rådmand

/

Erik Kaastrup-Hansen
direktør